

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO
v/ Arne Olsen (aro@nve.no, Jon Krogvold jokr@nve.no)

E.ON Wind Norway
205 09 Malmö
T +46 40-25 50 00
F +46 40-97 45 30
www.eon-vind.no

Iris Eski
M 0046-730762935
Iris.Eski@eon.com

Malmö 22.02.2019

Plan for avbøtende tiltak for friluftsliv i Nord-Odal kommune i forbindelse med Songkjølen og Engerfjellet vindkraftverk

Besøksadresse
Carl Gustafs väg 1

1 Innledning

I konsesjonskrav 27 i konsesjonen for Songkjølen og Engerfjellet vindkraftverk blir E.ON Wind Norway Branch of E.ON Wind Norway (E.ON) bedt om å utarbeide en plan for avbøtende tiltak for friluftsliv i samarbeid med Nord-Odal kommune, Nord-Odal idrettslag (tidligere Sand IF) og Odal Turlag (nå DNT Odal). Dette dokumentet beskriver planen for de temaer som er identifisert i samarbeid med Nord-Odal kommune.

Tiltakshaver hadde i mars 2016 møte med Nord-Odal kommune og DNT Odal. Det kom i møtet frem at DNT Odal ikke ser at de har ressurser til å prioritere arbeid med denne planen, ettersom verdien av prosjektområdet som friluftslivsområde etter deres mening vil gå tapt ved utbygging.

Det har vært flere møter mellom Tiltakshaver og Nord-Odal idrettslag i arbeid med konsekvensutredningen og prosjektplanleggingen der skiløyper har blitt diskutert. I februar 2016 ble avtalen om skianlegget som er beskrevet nedenfor diskutert i møte mellom partene. Tiltakshaver har hatt et godt samarbeid og setter pris på gode innspill fra idrettsforeningen.

Kommunen har prøvd å ivareta innspill fra lokale interessenter ettersom Odal Turlag trakk seg fra prosessen. Dette inkluderer også oppfølging av de punkter som går på friluftsliv i kommuneavtalen som er inngått mellom Nord-Odal kommune og Tiltakshaver.

Kommunen har i forbindelse med arbeidet med denne planen foretatt en kartlegging av turstier i planområdene for Songkjølen og Engerfjellet. Denne kartleggingen er finansiert av Tiltakshaver. Resultatet av denne kartleggingen ligger til grunn for planens punkter som omhandler stier.

Den nedenstående planen er Tiltakshavers forslag til hvordan konsesjonskrav 27 skal oppfylles og er ment som et arbeidsdokument som kan benyttes i videre samarbeid med Nord-Odal kommune.

Org nr: 912 470 466
Säte: Skåne län, Malmö
Kommun

Planen skal legges med vindkraftprosjektets miljø-, transport- og anleggsplan/detaljplanen. Arbeidet med denne planen ble stanset i 2016 i påvente av endelig turbinplassering og gjenopptatt i 2018/2019.

2 Vinteraktiviteter

Deler av vindparken planlegges i områder med eksisterende skiløyper, og noen av vindturbinene vil bygges relativt nær enkelte løypestrekninger. For å unngå eventuelle konflikter mellom skiløyper og vindturbinene har Tiltakshaver og Nord-Odal idrettslag hatt flere møter og diskusjoner rundt problemstillingen. Som resultat av disse møtene har Nord-Odal idrettslag lagt frem et forslag om at Tiltakshaver skal bidra med midler til nytt skianlegg/skistadion. Nord-Odal idrettslag har foreslått å legge dette anlegget utenfor planområdet, for helt å unngå konflikter med vindkraftverket.

Tiltakshaver mener at dette er et godt avbøtende tiltak og har utført kostnadsoverslag for hva det ville kostet å legge om løyper i planområdet. Basert på disse kostnadene har Tiltakshaver kommet frem til et beløp de ønsker å bidra med. Ønsket fra Nord-Odal idrettslag har vært å anlegge en ny 5 km lang lysløype, hvorav 3,3 km er asfaltert og 1,7 km er grusvei. Bredden er antatt å være 5 meter. Tiltakshaver har ikke mulighet til å finansiere et helt slikt anlegg, men med utgangspunkt i hva det ville kostet å legge om de løypene i planområdet som er i konflikt med vindkraftverket, er det inngått en avtale med Nord-Odal kommune.

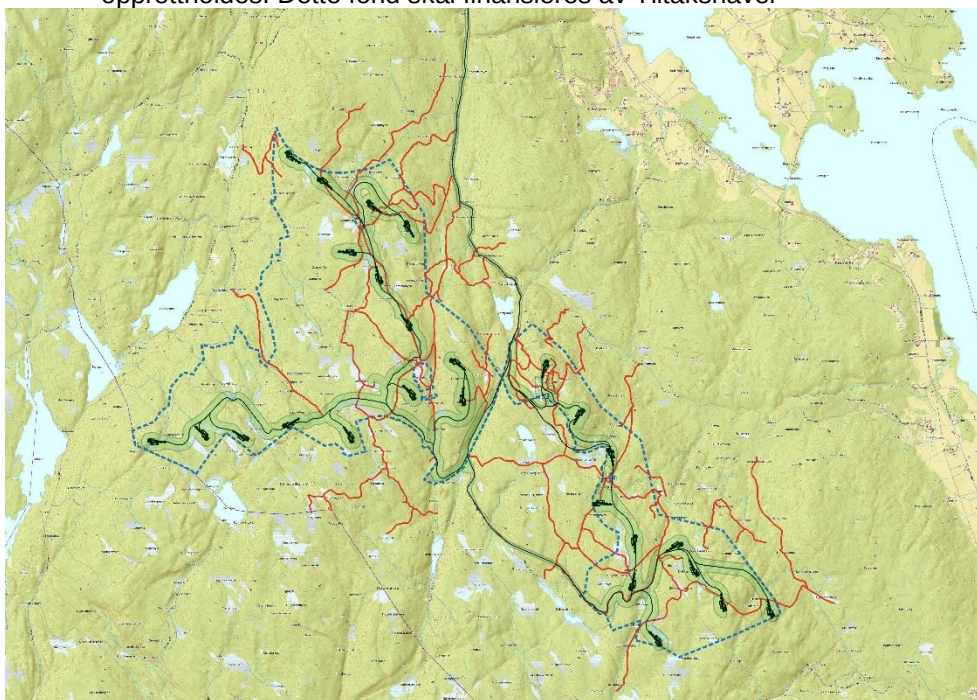
Endelig plassering og utforming av skianlegget er ennå ikke besluttet, men Tiltakshaver er informert av Nord-Odal idrettslag om at anlegget mulig kan plasseres i området øst for kommunekoia (Bjønnelihaugen) i tilknytning til den planlagte adkomstveien inn til Songkjølen planområde (Sandbekksvegen). Størsteparten av anlegget vil ligge på eiendommen til kommuneskogen ved en slik plassering. Nord-Odal idrettslag vil utarbeide en reguleringsplan for skianlegget der den endelige plasseringen vil bestemmes. Nord-Odal idrettslag har i samarbeid med Skiforeningen utarbeidet et forslag til løypetrasé for dette anlegget. Tiltakshaver vil i videre planlegging av Sandbekksvegen ta hensyn til den endelige løsningen for skianlegget. Det er tidligere gjort vurderinger av Sandbekksvegen i området ved Kommunekoia og i detaljplanen er det lagt inn en buffersone slik at detaljprosjekteringen av adkomstveien kan ta utgangspunkt i en løsning som ikke kommer i konflikt med det planlagte skianlegget. Endelig løsning vil bestemmes i detaljprosjekteringen av veien.

I avtalen mellom kommunen og Tiltakshaver er det også spesifisert at kommunen i samråd med idrettslaget kan pusse opp en eller flere eksisterende varmestuer innenfor rammen av den avtalte kompensasjonen. I tillegg til beløpet som er avtalt for skianlegget er det i avtalen bestemt at Tiltakshaver skal bidra med midler til et drift- og vedlikeholdsfond for skianlegget og varmestueene. Lokalisering av hytte/varmestue som kan pusses opp er foreløpig ikke vedtatt men vil bli avklart i den videre prosessen sammen med kommune og eventuelt eier/grunneier av aktuell hytte.

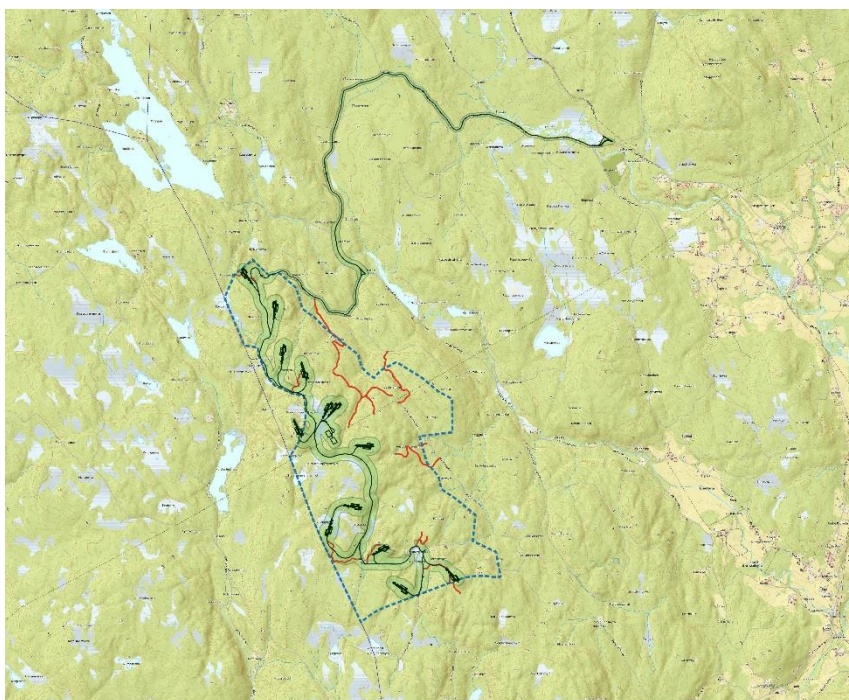
3 Sommeraktiviteter

Det eksisterer turstier i området. Noen av stiene vil komme i konflikt med internveinet i prosjektområdet. Da den endelige plasseringen av internveiene på det nåværende tidspunkt ikke er bestemt, ønsker Tiltakshaver å fremme noen prinsipper for hvordan konflikter mellom tursti og internvei eller oppstillingsplass skal håndteres.

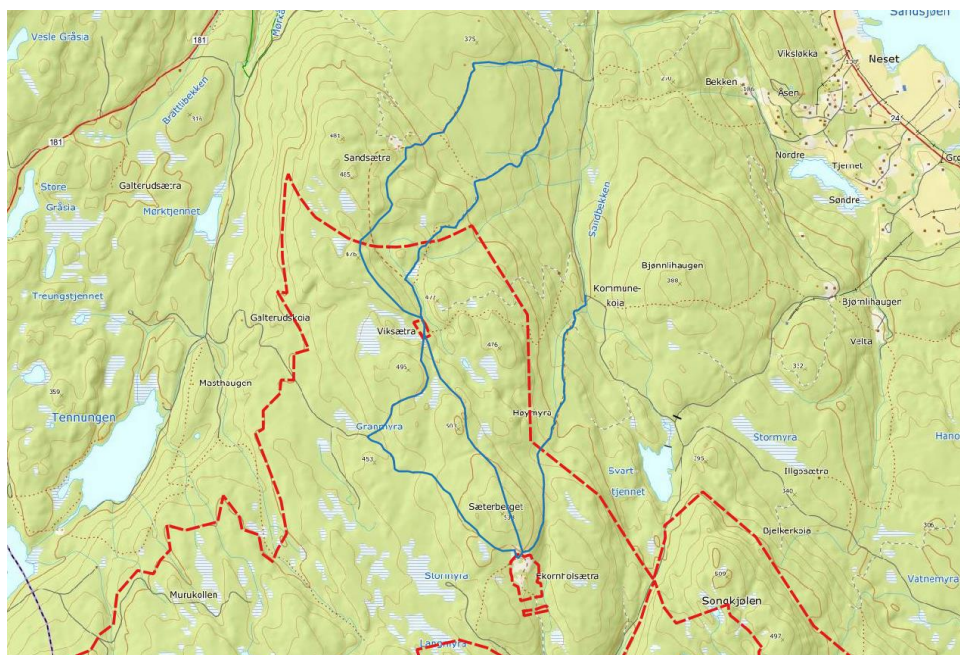
1. I kartene som er vist i Figur 1 og Figur 2 vises de eksisterende turstiene sammen med det foreløpig planlagte vindkraftverket (Kartene er også lagt ved som vedlegg til denne planen). Det eksisterer ikke noen offisiell veileder for hvordan konflikt mellom tursti og veier/oppstillingsplasser til et vindkraftverk skal håndteres, men Tiltakshaver foreslår at der hvor en vei krysser en sti, skal stien merkes slik at det er lett å finne den igjen på motsatt side av veien. Videre skal det legges til rette slik at det er lett å komme fra stien og opp på veien. Dette kan man gjøre med lemmer, trapper, klopper el.l.
2. Alle veier i planområdet vil ha et toppdekke som er fremkommelig for sykkel.
3. Det gjøres en særlig vurdering knyttet til at bruksmønster til seterveiene vist i figur 3 skal kunne opprettholdes. Det kan bli aktuelt med omlegging av sti på enkelte strekninger. Der seterveiene eventuelt legges om skal det opprettes et fond som vil sørge for at den nye seterveistrekningen kan opprettholdes. Dette fond skal finansieres av Tiltakshaver

Figur 1: Kart over planområdet ved Songkjølen. Det blå omrisset viser planområdet. Turbinplasseringene er vist med sorte figurer, mens de sorte linjene angir internveier med grønn buffersone rundt. De eksisterende turveiene/ turstiene er markert med rødt. Dette kart viser ikke siste oppdaterte versjon av detaljplanen men illustrerer uansett det eksisterende stinettet og et representativt bilde på hvor stier og vei/oppstillingsplasser krysser. Dette kart vil bli oppdatert da den endelige detaljprosjekterte veglinjen er på plass.

Figur 2: Kart over planområdet ved Engerfjellet. Det blå omrisset viser planområdet. Turbinplasseringene er vist med sorte figurer, mens de sorte linjene angir internveier med grønn buffersone rundt. De eksisterende turveiene/ turstiene er markert med rødt. Dette kart viser ikke siste oppdaterte versjon av detaljplanen men illustrerer uansett det eksisterende stinettet og et representativt bilde på hvor stier og vei/oppstillingsplasser krysser. Dette kart vil bli oppdatert da den endelige detaljprosjekterte veglinjen er på plass.

Figur 3: Kart over planområdet ved Songkjølen med Seterveier som er omtalt i punkt 3 ovenfor.

Tiltakshaver forplikter seg til å ha overganger og omlegginger av ny sti, samt skilting ferdig senest innen to år etter at vindkraftverket er satt i kommersiell drift.

4 Parkeringsplass og utsiktsplass

Nord-Odal kommune ønsker at det skal være en parkeringsplass tilgjengelig for besøkende som ønsker å benytte området til friluftsliv. Videre ønsker kommunen at det skal være mulig å kjøre opp til et utkikkspunkt. Dette er spesifisert i avtalen mellom kommunen og Tiltakshaver.

Foreløpig ser det ut til at området rundt Sæterberget, kan være et fint sted å ha et utkikkspunkt, se kart nedenfor. Det er i detaljplanen planlagt en turbin her (turbin nr. 16), og oppstillingsplassene ved denne turbinen vil dermed være et fint utkikkspunkt, siden det ligger så høyt i terrenget at man vil ha godt utsyn over landskapet.

Figur 4: Utsnitt av planområdet som viser planlagt plassering av utkikkspunktet. Turbinplasseringene er markert med sorte figurer. Ved hver turbin vil det være en oppstillingsplass på ca. 2000 - 3000 m² der det vil være tilstrekkelig plass for parkering. Den sorte linjen markerer den foreløpige senterlinjen for anleggsveier og det lysegrønne området markerer buffersonen rundt senterlinjen.

Tiltakshaver vil sørge for at det plasseres bord/krakker med universell utforming ved utkikkspunktet. Utsiktspunktet er tenkt bygget i tre og må være tilstrekkelig høyt til at man får en klart bedre utsikt ved å klatre opp i det. Tiltakshaver vil sørge for at tårnet får en tiltalende arkitektonisk utforming. Grunneieren som eier den aktuelle eiendommen har stilt seg positiv til å ha et utkikkspunkt plassert her. Det gjenstår imidlertid å diskutere denne løsningen med øvrige grunneiere i adkomstveien, siden dette vil medføre økt trafikk inn i området. Veien opp til utkikkspunktet er tenkt å

holdes åpen vår, sommer og høst, mens den stenges om vinteren. Det diskuteres fortsatt med kommunen og grunneierne om øvrig veinett som springer ut fra adkomstveien skal stenges med bom. Uansett vil det være tilstrekkelig rom for passering for spaserende med barnevogn og sykler. Oppstillingsplassen der utkikkspunktet er tenkt vil kunne fungere som en parkeringsplass for folk som vil inn i planområdet. Den planlagte turbinmodellen krever en oppstillingsplass på ca. 2000 - 3000 m². Dette vil kunne gi parkeringsplass for mer enn 100 personbiler.

Tiltakshaver vil videre bygge en møteplass langs adkomstveien til planområdet. En slik møteplass vil være lang og bred nok til at to vingetransporter kan møtes. Møteplassen kan også fungere som parkeringsplass etter at anlegget er satt i drift. Plasseringen av møteplassen vil gjøres i detaljprosjekteringen av veien, i samråd med kommunen, veieier og grunneier. Møteplassen vil fortrinnsvis plasseres i området ved kommunekoa.

5 Adkomstveier og internt vegnett

For at besøkende skal få tilgang til utkikkspunktet må adkomstveien og internveien inn til utkikkspunktet være åpen for alminnelig fri ferdsel. Veien opp til utkikkspunktet vil i utgangspunktet holdes åpen vår, sommer og høst. Åpning vil på våren skje etter telen har gått og veien er tørr. Tidspunkt for stengning på høsten vil avhenge av været. Ved spesielle værforhold som kan lede til flom vil veien bli stengt for å hindre skader på veinettet. Veien inn til utkikkspunktet vil i utgangspunktet holdes stengt på vinteren. Dette begrunnes med at Tiltakshaver kun vil brøyte veiene etter behov, samt at det å ha parkert biler direkte under en vindturbin vinterstid ikke er ønskelig med hensyn til mulighet for nedfall av is og snø fra turbinen.

Forslaget om å holde adkomstveien frem til utkikkspunktet på Songkjølen åpen for fri ferdsel er diskutert tidligere gjennom samrådsprosessen med kommunen, grunneierne og veieiere i de aktuelle områdene. En slik løsning vil selvsagt medføre noe økt trafikk inn i området sammenlignet med hvordan det er på det nåværende tidspunkt. Den økte trafikken vil stort sett merkes av beboere nederst i Sandbekksvegen. Dersom økt trafikk i området medfører vesentlig ulempe for rettighetshavere og naboer foreslår Tiltakshaver at man går i dialog med kommunen for å vurdere begrensninger for adkomsten.

Det foreslås at adkomstvegen til Engerfjellet, der ny vei starter fra søndre Ottvegen, eventuelt ved eiendomsgrensen til kommunens eiendom, stenges med bom. Dette med bakgrunn i konsesjonsvilkår 11 og at Tiltakshaver har oppfattet at grunneier i Engerfjellet ikke ønsker at anlegget blir holdt åpent for alminnelig motorisert ferdsel.

Internveinettet i Songkjølen utover utsiktspunktet vil i utgangspunktet stenges med bom med henvisning til konsesjonsvilkår 11. Etter at anlegget er satt i kommersiell drift vil det midlertid være mulig at enkelte, eller alle bommer kan bli holdt åpen for alminnelig motorisert ferdsel, forutsatt at det oppnås enighet om dette mellom Tiltakshaver, grunneiere, veieiere og kommune.

6 Skilting

Tiltakshaver vil betale for skilting av sommer- og vinterløyper i turområdet slik det fremstår etter at vindkraftverket er ferdig konstruert. Skiltene vil utformes i henhold

til DNTs merkehåndbok og vil harmonere med kart på nettstedet ut.no. Det vil også utarbeides en skiltplan for området. Denne planen vil finansieres av Tiltakshaver. Det vil plasseres skilt ved Milepelen, og videre merking fra dette skiltet og frem til stiene/løypene.

Vi håper forslagene som presenteres i denne plan virker fornuftige og bidrar til mindre negativ innvirkning fra vindkraftverket på det lokale friluftslivet.

Med vennlig hilsen,

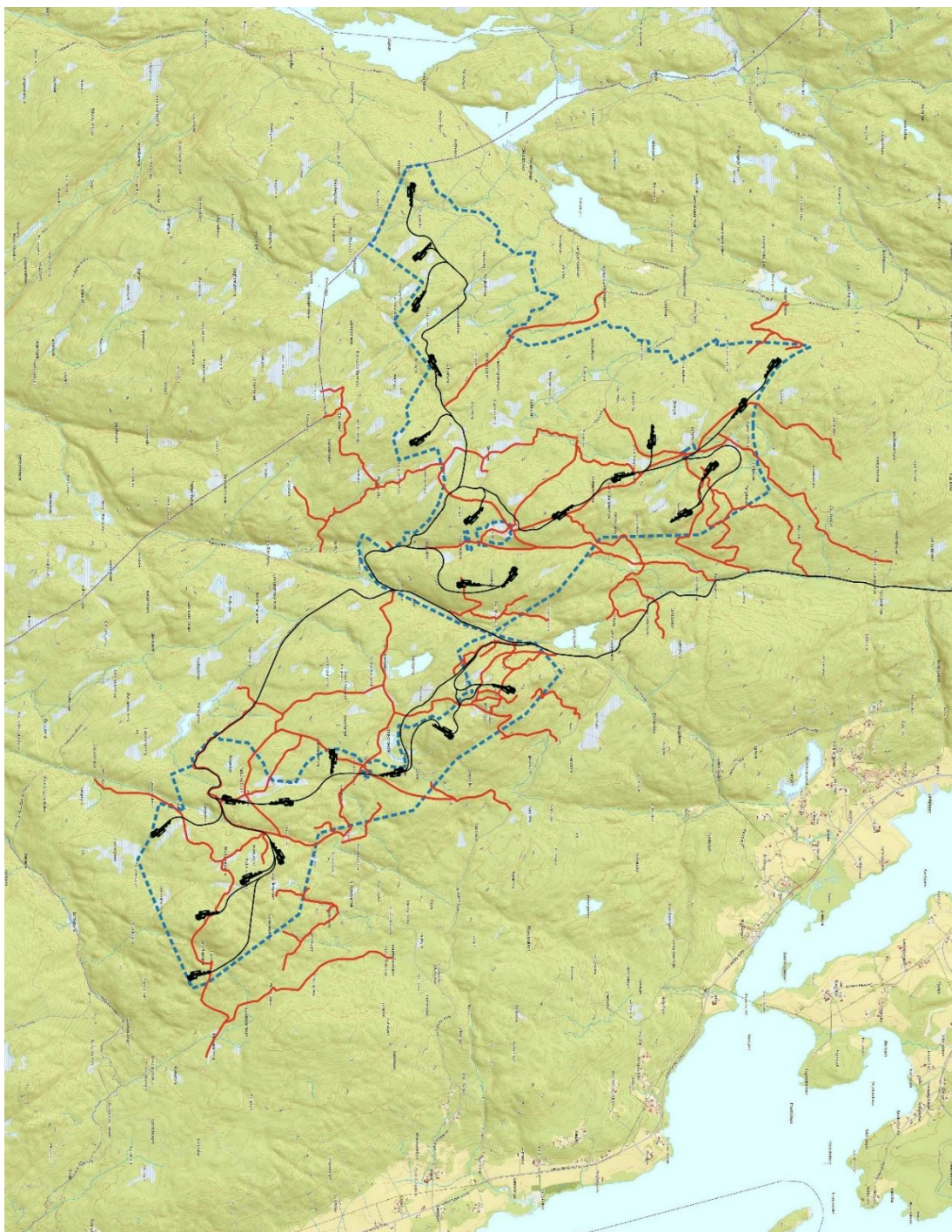
Iris Eski og Martin Westin

Prosjektleder/Assisterende prosjektleder

E.ON Wind Norway

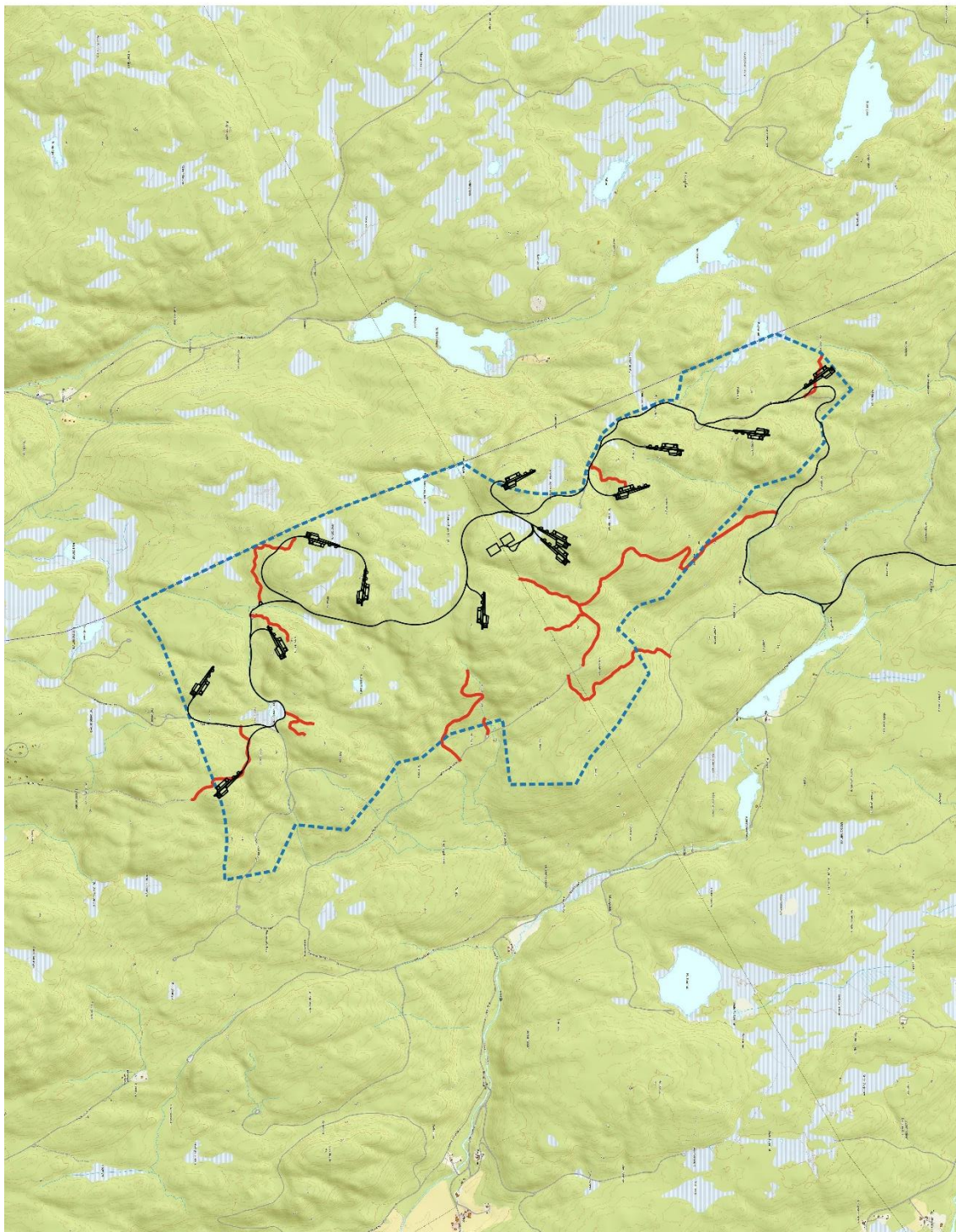
Songkjølen/Engerfjellet vindkraftverk

Vedlegg A: Kart over turstier i planområdene.

Figur 5: Kart over Songkjølen. De stiplede blå linjene viser planområdet, de sorte linjene viser interneier og sorte figurer markerer turbinplasseringer. Eksisterende stier er merket med rødt. Kartet er ikke oppdatert etter siste detaljplan. Dette kart vil uansett bli oppdatert da den detaljprosjekterte veglinjen er bestemt.

Figur 6: Kart over Engerfjellet. De stiplede blå linjene viser planområdet, de sorte linjene viser interneier og sorte figurer markerer turbinplasseringer. Eksisterende stier er merket med rødt. Kartet er ikke oppdatert etter siste detaljplan. Dette kart vil uansett bli oppdatert da den detaljprosjekterte veglinjen er bestemt.